

sjóðs verður dæmdur til að greiða stefnanda kr. 250.000 ásamt 7% ársvöxtum frá 12. desember 1971 til greiðsludags, svo sem krafist er í stefnu, svo og málskostnað, sem þykir hæfilega ákveðinn kr. 43.000, en af þeirri fjárhæð hljóti lögmaður stefnanda, Guðjón Steingrímsson hæstaréttarlögmaður, kr. 40.000 í máls-sóknarlaun.

Björn Þ. Guðmundsson setudómari kvað upp dóm þennan.

Dómsorð:

Stefndi, fjármálaráðherra f. h. ríkissjóðs, greiði stefnanda, Flosa Halldórssyni, kr. 250.000 með 7% ársvöxtum frá 12. desember 1971 til greiðsludags svo og gjafsóknarkostnað, kr. 43.000, þar með talin málflytningu laun lögmanns stefnanda, Guðjóns Steingrímssonar hæstaréttarlögmanns, kr. 40.000.

Dómi þessum ber að fullnægja innan 15 daga frá lögbirtingu hans að viðlagðri aðför að lögum.

Miðvikudaginn 4. júní 1975.

Nr. 57/1975. Jón Bjarnason
gegn
Valdimar Þórðarsyni.

Dómsmenn:

hæstaréttardómararnir Benedikt Sigurjónsson, Ármann Snævarr, Einar Arnalds, Logi Einarsson og Magnús Þ. Torfason.

Kærumál. Lögmannspóknun. Úrskurður stjórnar Lögmannafélags Íslands staðfestur.

Dómur Hæstaréttar.

Stjórnarmenn í Lögmannafélagi Íslands, hæstaréttarlögmenirnir Guðjón Steingrímsson, Ragnar Aðalsteinsson, Skúli Pálsson og Sveinn H. Valdimarsson svo og Sigurður Georgsson héraðsdómslögmaður, kváðu 2. apríl 1975 upp hinn kærða frávisunarúrskurð.

Sóknaraðili, sem fékk vitneskju um framangreindan úr-

skurð hinn 10. apríl 1975, hefur kært hann hinn 21. apríl s. á. samkvæmt heimild í 8. gr. laga nr. 61/1942, sbr. 21. gr. laga nr. 75/1973. Barst kærán Hæstarétti 6. maí s. á. Krefst sóknaraðili þess, að hinn kærði úrskurður verði felldur úr gildi og lagt verði fyrir stjórn Lögmannafélags Íslands að taka til úrskurðar, hver sé hæfileg þóknun vegna starfa þeirra, sem Gústaf A. Sveinsson hæstaréttarlögmaður innti af hendi fyrir varnaraðilja og greind eru í úrskurðinum. Þá krefst hann málskostnaðar úr hendi varnaraðilja vegna flutnings málsins fyrir stjórn Lögmannafélags Íslands. Enn fremur krefst hann kærúmálskostnaðar.

Varnaraðili krefst staðfestingar hins kærða úrskurðar og kærúmálskostnaðar úr hendi sóknaraðilja.

Með vísan til forsendna hins kærða úrskurðar ber að staðfesta hann.

Rétt er, að kærúmálskostnaður falli niður.

D ó m s o r ð :

Hinn kærði úrskurður á að vera óraskaður.

Kærúmálskostnaður fellur niður.

Úrskurður stjórnar Lögmannafélags Íslands 2. apríl 1975.

Með bréfi, dags. 18. nóvember 1969, óskuðu þeir Sigurðliði Kristjánsson og Valdimar Þórðarson, að stjórn LMFÍ úrskurðaði um 2 reikninga, er Gústaf A. Sveinsson hæstaréttarlögmaður og Páll Magnússon, cand. juris, höfðu sent þeim fyrir málflutningslaun í svokölluðum stóreignaskattsmálum.

Samkomulag varð um, að tvö mál væru rekin um þetta efni fyrir stjórn LMFÍ, þannig að Sigurliði væri aðili að öðru málinu, en Valdimar að hinu.

Mál Sigurliða gegn Gústaf A. Sveinssyni var sótt og varið og úrskurður kveðinn upp í því máli hinn 17. desember 1970. Sú varð niðurstaða þess máls, að því var vísað frá stjórn LMFÍ, og er sá úrskurður byggður á vanreifun málsins og á því, að stjórn félagsins væri ekki bær um að úrskurða málið, þar sem Félag stóreignaskattsgreiðenda væri hinn rétti aðili að málinu, en stjórn LMFÍ hefði ekki úrskurðarvald yfir því félagi.

Úrskurður stjórnar LMFÍ frá 17. desember 1970 í máli Sigur-

liða Kristjánssonar gegn Gústaf A. Sveinssyni var kærður til Hæstaréttar, en dánarbú Gústafs A. Sveinssonar féll frá kærumálinu með bréfi, dags. 21. febrúar 1972, en Gústaf féll frá 5. janúar 1971.

Greinargerð af hálfu Gústafs A. Sveinssonar í máli því, sem hér liggur fyrir, var lögð fram á fundi stjórnar LMFÍ hinn 20. janúar 1970, og eru þar af hans hálfu gerðar þær kröfur, að laun hans fyrir flutning hinna svonefndu stóreignaskattsmála fyrir sóknaraðilja séu rétt reiknuð kr. 616.172. Jafnframt var áskilinn réttur til að krefjast málskostnaðar.

Í greinargerðinni er tilhögun málsins þannig lýst, að með lögum nr. 44 frá 1957 um skatt á stóreignir hafi fjölmörgum félögum og einstaklingum verið gert að greiða svonefndan skatt á stóreignir. Hafi síðan risið talsverð málaferli af þessum lögum og hafi þau upphaflega verið í höndum nefndra lögfræðinga, er hafi valið prófmál, sem höfðuð hafi verið gegn fjármálaráðherra f. h. ríkissjóðs. Að gengnum dómum í héraði og fyrir Hæstarétti muni lögfræðinganefndin ekki hafa talið unnt að aðhafast meira í málum þessum, en hvatt menn til að greiða hinn álagða skatt.

Ýmsir aðiljar hafi þó verið því mótfallnir að láta sitja við svo búið, þar á meðal sóknaraðili, og hafi þeir bundist samtökum um að skjóta málinu til mannréttindanefndar Evrópuráðsins og hafi það verið gert í apríl 1959.

Jafnframt og samhliða þessu hafi fjölmörg mál verið höfðuð á bæjarþingi Reykjavíkur gegn fjármálaráðherra f. h. ríkissjóðs og síðar einnig fyrir fúgetarétti, uppboðsrétti svo og fyrir Hæstarétti.

Hafi Gústaf A. Sveinsson að mestu farið með þessi mál.

Hafi mál þessi verið ákaflega flókin og vandasöm, sérstaklega málsskotið til mannréttindanefndarinnar, sem muni sennilega vera með því vandasamasta í málflutningsstarfi, sem lögmanni hafi verið falið hér á landi.

Hafi allt starf Gústafs A. Sveinssonar verið leyst af hendi með hinum mestu ágætum, enda hafi hann lagt í það geysilega vinnu.

Hafi árangur af starfi hans orðið stórkostlegri en hinir bjartsýnustu menn hafi þorað að vona.

Málsskotið til mannréttindanefndarinnar og hin víðtæku málaferli hér á landi hafi frestað allri innheimtu á stóreignaskattinum um 10 ára skeið og sé nú gjaldið meir en uppunnið með vaxtahagnaði, skattafrádrætti og lækkuðu verðgildi íslensku krónunnar.

Greinargerð af hálfu sóknaraðilja var lögð fram 28. apríl 1970.

Þar krefst hann sýknu af kröfu Gústafs A. Sveinssonar, og jafnframt krefst hann hæfilegs málskostnaðar.

Í greinargerðinni segir, að við álagningu samkvæmt lögum um stóreignaskatt frá 1957 hafi sóknaraðilja verið gert að greiða kr. 2.332.304 í stóreignaskatt. Hafi sóknaraðili gerst félagi í „Félagi stóreignaskattsgreiðenda“, sem stofnað var á árinu 1961. Markmiðið með þessari félagsstofnun hafi verið að reka prófmál vegna álagningarinnar.

Hafi sóknaraðili fyrir löngu greitt félaginu sinn hlut í sambandi við málarekstur félagsins.

Hins vegar hafi sóknaraðili aldrei falið Gústaf A. Sveinssyni að fara með mál fyrir neinum dómstóli.

Með bréfi, dags. 22. júlí 1974, tilkynnti Jón Bjarnason hæstaréttarlögmaður (en hann var lögmaður Gústafs A. Sveinssonar í málinu) stjórn LMFÍ, að hann hafi keypt kröfu þá, sem mál þetta snýst um, á opinberu uppboði, sem haldið var í dánarbúi Gústafs A. Sveinssonar heitins hinn 3. júlí 1974.

Jafnframt krafðist lögmaðurinn þess, að munnlegur málflutningur yrði ákveðinn í málinu.

Málið hafði allt til þess að bréf lögmannsins var ritað legið niðri, þar sem talið var af fyrri stjórnnum LMFÍ, að málið væri úr sögunni með samkomulagi málsaðilja.

Eftir að núverandi stjórn LMFÍ tók málið upp á ný, kom fram krafa sóknaraðilja um, að málið yrði hafið.

Fór fram munnlegur málflutningur um þetta atriði fyrir stjórn félagsins hinn 20. nóvember sl., og 18. desember 1974 kvað meiri hluti stjórnar LMFÍ, þeir Guðjón Steingrímsson hæstaréttarlögmaður, Ragnar Aðalsteinsson hæstaréttarlögmaður og Sigurður Georgsson héraðsdómslögmaður upp úrskurð þess efnis, að kröfu sóknaraðilja, Valdimars Þórðarsonar, um niðurfellingu málsins væri hafnað.

Var málinu frestað til munnlegs málflutnings um efnisatriði þess til 6. mars 1975 og flutt fyrir stjórn félagsins þann dag.

Lögmaður sóknaraðilja gerði þær kröfur fyrir stjórn LMFÍ, að stjórnin úrskurðaði þá kröfu skjólstæðings síns, Valdimars Þórðarsonar, að hann yrði úrskurðaður sýkn af kröfum gagnaðilja um að greiða honum kr. 553.172 vegna meintra lögfræðistarfa í þágu skjólstæðings síns.

Þá krafðist lögmaður sóknaraðilja málskostnaðar úr hendi varnaraðilja.

Lögmaður varnaraðilja gerði þær kröfur fyrir stjórn LMFÍ,

að laun Gústafs A. Sveinssonar hæstaréttarlögmanns fyrir flutning hinna svonefndu stóreignaskattsmála yrðu, að því er varðaði Valdimar Þórðarson, talin rétt reiknuð kr. 616.172.

Til vara krafðist lögmaður varnaraðilja þess, að sóknaraðilja yrði gert að greiða í þessu máli kr. 553.172, en til þrautavara kr. 216.172. Í öllum tilvikum krafðist lögmaðurinn málskostnaðar að mati stjórnarinnar.

Að loknum munnlegum málflutningi var málið tekið til úrskurðar.

Tilgangur 1. mgr. 8. gr. laga nr. 61/1942 er sá að fá stjórn LMFÍ úrskurðarvald um endurgjald fyrir málflutningsstarf, ef ágreiningur um það er borinn undir hana.

Þar sem hér er um algera sérreglu að ræða, verður að skýra hana þröngt, þannig að úrlausn ágreinings um, hvort málflutningsstarf hafi verið innt af hendi í þágu ákveðins aðilja, eins og hér er um deilt, ber ekki undir stjórn LMFÍ.

Þegar af þeirri ástæðu er rétt að vísa máli þessu frá stjórn LMFÍ.

Úrskurðarorð:

Máli þessu er vísað frá stjórn Lögmannafélags Íslands.
Málskostnaður fellur niður.
